

Γράφει ο **Κώστας Μαγκλάρας**

Και ποια δεν έμαθε βλέποντας επί χρόνια ταινίες του Hollywood ότι «*the enemy of my enemy is my friend*», και ποιος δεν διαπαιδαγωγήθηκε μέσα από τη δυτική λογοτεχνία ή τον χριστιανισμό στη λογική του διαχωρισμού του κόσμου σε καλό και κακό που βρίσκονται σε διαρκή διαπάλη. Εντούτοις, **ένα πράγμα απαγορεύεται: τα όποια κατάλοιπα ή απλουστευτικές λογικές να αποκρύπτονται εντός-, να βαφτίζονται σε- ή να επικαθορίζουν την πολιτική.** Πολύ περισσότερο όταν η συζήτηση αφορά το ζήτημα του πολέμου, όπου ο όποιος λόγος αρθρώνεται στο φόντο των κραυγών και του αίματος αμάχων και δεν υπάρχουν περιθώρια για λογικές “λιγότερο κακού”.

Αφορμή για το παρόν κείμενο στάθηκε άρθρο με πανομοιότυπο τίτλο που δημοσιεύθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στην [ιστοσελίδα της Λαϊκής Ενότητας](#), με το οποίο επιχειρείται να γίνει κριτική, με αφορμή την ουκρανική κρίση, στην υποτιθέμενη «**αριστερά των ίσων αποστάσεων**». Τα όσα καταγράφονται στα κεφάλαια που αφορούν τις ιστορικές και εθνολογικές συνθήκες στην Ουκρανία, καθώς και τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς της Δύσης, μπορεί να είναι ακριβή και έγκυρα, **καθίστανται όμως πρακτικά άχρηστα και αναπόφευκτα καταδικάζουν στην ίδια μοίρα τα συμπεράσματα και την κριτική που ακολουθούν, εξαιτίας της αποσπασματικότητας της ευρύτερης οπτικής που διαπνέει**

το κείμενο. Μια αποσπασματικότητα που δυστυχώς **δεν είναι ακούσια**, καθώς ο γράφων επιχειρεί ήδη από την δεύτερη παράγραφο του άρθρου να την θέσει (έμμεσα) ως βάση της συζήτησης. Διαβάζουμε λοιπόν: «*Αν ο πόλεμος είναι η προέκταση της πολιτικής με άλλα μέσα οφείλουμε να αναζητήσουμε τα πολιτικά αίτια αλλά και τους αντικειμενικούς πολιτικούς στόχους της επιθετικότητας των ΗΠΑ καθώς και τα οικονομικά συμφέροντα που εξυπηρετούν αυτοί οι στόχοι.*». Σωστό, αλλά **κάτι λείπει** και λείπει σκόπιμα. Θα επιστρέψουμε όμως σε αυτό λίγο παρακάτω.

Ο κακός

Ο χαρακτήρας των **ΗΠΑ**, του **ΝΑΤΟ** και της **Ε.Ε.** είναι γνωστός κι έχουν γραφτεί γι' αυτόν τόμοι. Από μαζικές εισβολές και παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων εκατομμυρίων μέχρι «*χειρουργικά*» χτυπήματα, «*μαύρες*» επιχειρήσεις στο έδαφος ξένων κρατών, πραξικοπήματα, βομβαρδισμούς με απεμπλουτισμένο ουράνιο/ ναπάλμ/ λευκό φώσφορο/ βόμβες διασποράς και λοιπά αίσχη, πάντοτε “γραμμένα” με το αίμα αμάχων, και των παιδιών τους που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν την μεγαλύτερη πολεμική μηχανή που έχει υπάρξει. Είναι εκείνοι που, δημιουργώντας τον όρο του «εχθρικού μαχητή» για να υπερβούν τη Συνθήκη της Γενεύης και την έννοια του «αιχμαλώτου πολέμου», αυτο-νομιμοποιήθηκαν να εξαφανίζουν κόσμο και να τον βασανίζουν εσαεί σε δεκάδες black sites ανά τον κόσμο. **Πρόκειται για τον κυρίαρχο ιμπεριαλιστικό πόλο που εξαρχής δεν επιχείρησε καν** (πέρα από τον ορισμό στο Wikipedia) **να κρύψει τον άκρως επιθετικό χαρακτήρα του**, πράγμα που σε επίπεδο γεωπολιτικής σημαίνει την προοδευτική επέκταση των συνόρων του.

Δηλαδή, **όπως ακριβώς συνέβη και με την Ανατολική Ευρώπη** όπου, όπως ήταν αναμενόμενο, **οι “νικητές”** του Ψυχρού Πολέμου δεν σεβάστηκαν το απομεινάρι της τέως **ΕΣΣΔ** – πλέον Ρωσικής Ομοσπονδίας, και από το 1999 σχεδόν όλα τα κράτη του «Ανατολικού Μπλοκ» είχαν εισέλθει στο ΝΑΤΟ, με σταθερή -αν όχι αυξανόμενη- ως σήμερα την τάση επέκτασης στα εναπομείναντα, καθώς και στη Σκανδιναβία. Θυμόμαστε ακόμα τη **σταθερή στήριξη σε ό,τι ακροδεξιό μόρφωμα ή περσόνα έχει σηκώσει κεφάλι, με ιδιαίτερη έμφαση στην Αν. Ευρώπη και τη Λατινική Αμερική** (βλ. λ.χ. την απόπειρα ανατροπής του Μαδούρο το 2019 από τον Γκουαϊδό με εξόφθαλμη στήριξη των ΗΠΑ), όσο και τα συχνά – πυκνά “πυρά” κατά ηγετών κρατών που ανήκουν σε άλλες σφαίρες επιρροής και ιδιαίτερα της Ρωσίας (όπως συνέβη πρόσφατα με τον Λουκασένκο της Λευκορωσίας).

Ο άσχημος

Και φυσικά, θυμόμαστε την υλοποίηση της ατζέντας ΗΠΑ, NATO και Ε.Ε. το 2014 στην Ουκρανία. Το **Μαϊντάν** και την **πυρπόληση του κτιρίου των συνδικάτων στην Οδησσό** μαζί με όποιον και όποια βρισκόταν εντός του• την **ανατροπή του Γιανουκόβιτς** και την **ανάληψη της εξουσίας από την ακροδεξιά• τη νομιμοποίηση του (νεο)ναζισμού και τις σβάστικές σε δημόσιους χώρους• τους βιασμούς, τις αποτροπιαστικές εκτελέσεις, τις μαζικές “εξαφανίσεις” και τα πογκρόμ** κατά αντιφρονούντων και ρωσόφωνων• τη **λευκή τρομοκρατία και την απαγόρευση κάθε κομμουνιστικής αναφοράς** και των σοβιετικών συμβόλων. Ακόμα, τις εκατόμβες νεκρών στην πολύμηνη **μάχη του αεροδρομίου του Ντονιέτσκ, την ανακήρυξη των Λαϊκών Δημοκρατιών (ΛΔ)** Ντονιέτσκ και Λουγκάνσκ και τον πόλεμο που κρατάει 8 χρόνια ως και σήμερα. Μαζί και τις **“σκέψεις” από τις πρώτες κιόλας μέρες της “κρίσης”**, που στη συνέχεια μετατράπηκαν σε “συζητήσεις”, “συνομιλίες”, επαφές αρχηγών κρατών και τελικά λίγο πριν την έναρξη του πολέμου, σε παραλίγο συμφωνία **για ένταξη της Ουκρανίας στο NATO -και την Ε.Ε.**

Δεν ξεχάστηκε τίποτα από όσα συνέβησαν στην Ουκρανία. Ούτε όσα αναφέρονται στο άρθρο στο οποίο γίνεται αναφορά, ούτε εκείνα που -σκοπίμως- λείπουν τόσο από αυτό το ίδιο, όσο και γενικότερα από την πολιτική λογική που το διαπνέει. Όπως η **εμφάνιση του Φεβρουάριο του 2014** στην -ακόμα τότε ουκρανική- Κριμαία, των **μυστηριωδών ενόπλων** με στολές του Ρωσικού Στρατού χωρίς διακριτικά, που έγιναν γνωστοί ως «**little green men**». Ή αργότερα οι «**μαύρες επιχειρήσεις**» της **GRU** (Υπηρεσία Πληροφοριών του Ρωσικού Στρατού) σε ουκρανικό έδαφος, οι οποίες ήρθαν στο φως της δημοσιότητας. Ή, πολύ περισσότερο, η κομμουνιστικής αναφοράς «**Ταξιαρχία Φάντασμα**» που συγχωνεύθηκε με συνοπτικές διαδικασίες με τον (υποστηριζόμενο από τη Ρωσία) τακτικό στρατό της ΛΔ του Λουγκάνσκ, αμέσως μετά τη «μυστηριώδη» **δολοφονία του διοικητή της, Αλεξέι Μοζγκοβόι**, σε καταδρομική ενέδρα σε έδαφος ελεγχόμενο από την ΛΔ• του Μοζγκοβόι που όλως τυχαίως διαφωνούσε ανοιχτά τόσο με κομμουνιστικές δυνάμεις στη Ρωσία (μαζί και το ΚΚΡΟ) που ήταν “ουρά” του Κρεμλίνου, όσο και με ηγέτες που είχαν τοποθετηθεί στο Ντονμπάς από τη Ρωσία και ενώ είχαν ήδη “απομακρυνθεί” από την ηγεσία ενόπλων τμημάτων των ΛΔ και άλλοι γνωστοί κομμουνιστές ηγέτες. Κυρίως όμως, δεν ξεχνάμε το **αντικομμουνιστικό - αντιμπολσεβίκικο παραλήρημα Πούτιν** κατά την έναρξη της «ειδικής επιχείρησης» στην Ουκρανία στις 24 Φλεβάρη και φυσικά, το γεγονός ότι η **συγκεκριμένη «επιχείρηση» δεν ήταν τίποτα άλλο, παρά μία ευρείας κλίμακας**

στρατιωτική εισβολή από μία στρατιωτική υπερδύναμη και μάλιστα πυρηνική.

... και ο άλλος κακός

Θα ήταν χρήσιμη μια σύντομη διασαφήνιση του τι είναι η Ρωσία ή καλύτερα, τι δεν είναι. **Η Ρωσία, κατ' αρχάς, δεν είναι η τέως Ρωσική Αυτοκρατορία** και συνεπώς, δεν «δικαιούται» εδάφη της τελευταίας (όπως π.χ. τη «Νέα Ρωσία», την Κριμαία κτλ). Αντίστοιχα **δεν είναι ούτε η ΕΣΣΔ**, ούτε -η- κληρονόμος της, αλλά μετά τη διάλυσή της το 1991, έμοιαζε μάλλον με το «κουφάρι» της τέως υπερδύναμης. Η Ρωσία, **ούτε ήταν, ούτε είναι το «αντίπαλο δέος» που ήταν η ΕΣΣΔ**, συνεπώς δεν άξιζε τον “σεβασμό” που είχε η ΕΣΣΔ και φυσικά, κανένα από τα καπιταλιστικά αρπακτικά δεν της χρωστούσε χάρη• έχοντας λοιπόν επιλέξει να αφήσει τα «μπανάλ αφηγήματα» και να εισέλθει στην κανιβαλική καπιταλιστική ζούγκλα, ήταν φυσικό τα υπόλοιπα αρπακτικά να πέσουν να την κατασπαράξουν• και τελικά, εκείνο που για τη Ρωσία ήταν μέγιστη ταπείνωση, δηλαδή η επέκταση του NATO ανατολικά σε κράτη που ανήκαν στο Σύμφωνο της Βαρσοβίας, για τη Δύση ήταν απλά μια Τετάρτη. Τέλος, προφανώς, **η Ρωσία δεν είναι κάποιου είδους σοσιαλιστικό κράτος που θα διεξαγάγει -ως δήθεν απόγονος της ΕΣΣΔ- τον δεύτερο αντιφασιστικό «Πατριωτικό Πόλεμο»**• αντ' αυτού και πέρα από τις φανφάρες στο ουκρανικό, έχει δείξει ότι στενότερες είναι οι σχέσεις που διατηρεί με ακροδεξιά και απολυταρχικά (βλ. Όρμπαν, Άσαντ, Λουκασένκο, Καντίροφ κ.ά) καθεστώτα, παρά με την Κούβα, τη Βενεζουέλα όπου οικοδομεί σχέσεις κρατικού συμφέροντος κτλ.

Αν, λοιπόν, η Ρωσία δεν είναι τίποτα από όλα εκείνα που φαντασιώνονται οι οπαδοί της, τι είναι; Για να αποφευχθεί ένας εκ προοιμίου χαρακτηρισμός που θα μπορούσε από κάποιους να χαρακτηριστεί ως αυθαίρετος, ας τον αποδώσουν οι ίδιες οι συνθήκες, αφού **η Ρωσία κάθε άλλο παρά αποκλειστικά «αμυνόμενη» είναι, ενώ σε καμιά περίπτωση δεν διατηρεί φιλοδοξίες ή περιορίζει τη δραστηριότητά της, αποκλειστικά στην Αν. Ευρώπη και την ανάσχεση του NATOϊκού επεκτατισμού προς ανατολάς, αλλά αντίθετα, όσο οξύνεται ο ανταγωνισμός της με τη Δύση, τόσο πιο πρόθυμη δείχνει να «χτυπήσει» και να σύρει την ανθρωπότητα σε μια ανεξέλεγκτα καταστροφική σύρραξη ευρείας κλίμακας.**

Προς τούτο συνηγορούν άλλωστε και κάποια στοιχεία που βασίζονται στη ρωσική στρατηγική που ξεδιπλώνονται με κέντρο την κρίση στην Ουκρανία, αλλά υπερβαίνουν την τελευταία:

Πρώτον, το γεγονός ότι όσο σφαζόταν ο λαός του Ντονμπάς, η **Ρωσία που ως το 2014 κατείχε ένα μικρό τμήμα από τα ανατολικά παράλια της Μαύρης Θάλασσας, μεθοδικά κατέλαβε επιπλέον ολόκληρη την έκταση των βορείων ακτών της, φτάνοντας πλέον να ελέγχει συνολικά σχεδόν τη μισή έκταση της ακτογραμμής της**· αντίστοιχα, **από το ανατολικό μόνο τμήμα της Θάλασσας του Αζόφ, κατάφερε μετά από 8 χρόνια να ελέγχει ολόκληρη τη συγκεκριμένη, κλειστή θάλασσα.**

Δεύτερον, με την **κατάκτηση της Κριμαίας και της «Νέας Ρωσίας»** που εκτείνεται σε ολόκληρο το νοτιοανατολικό τμήμα της Ουκρανίας, αφενός έθεσε υπό τον έλεγχό της τη χερσόνησο με την τεράστια στρατηγική αξία, τα τεράστια βιομηχανικά κέντρα της Μαριούπολης και του Χαρκόβου και ένα πλήθος πυρηνικών σταθμών• ταυτόχρονα δε, **“κοιτάζει” και πιο δυτικά στην Υπερδνειστερία**, ρωσόφωνη αυτόνομη κρατική οντότητα με ειδικό νομικό καθεστώς που βρίσκεται στο έδαφος της Μολδαβίας. Τέλος, με την εισβολή στην Ουκρανία **η Ρωσία «κλείδωσε» την επιρροή της στη Λευκορωσία, την οποία αξιοποίησε κυριολεκτικά σαν μια απέραντη στρατιωτική βάση της** (κάτι θυμίζει αυτό), καθώς αποτέλεσε ένα από τα τρία ορμητήριά της και το βασικό για τη χερσαία εισβολή και της βαλλιστικές επιθέσεις εναντίον του Κιέβου.

Εξίσου «αμυντική» έχει υπάρξει και **γενικότερα** η Ρωσική Ομοσπονδία. Αναφέρεται για αρχή το **χαρακτηριστικό παράδειγμα της Τσετσενίας**, όπου η προσπάθεια του εκεί μουσουλμανικού πληθυσμού να συγκροτήσει τη δική του ανεξάρτητη οντότητα μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, σύμφωνα με το ίδιο «δικαίωμα αυτοδιάθεσης» που αναγνωρίζεται σήμερα στις ΛΔ του Ντονμπάς, αποτέλεσε την αφορμή για ρωσική εισβολή και τον Πρώτο και Δεύτερο Πόλεμο της Τσετσενίας (διάρκειας 2 και 10 ετών αντίστοιχα, με απολογισμό περίπου 30.000 νεκρούς Ρώσους και Τσετσένους).

Το ίδιο χαρακτηριστική, **η ρωσική εισβολή στη Γεωργία το 2008** προς υποστήριξη της ανακήρυξης ανεξαρτησίας της Νότιας Οσετίας και της Αμπχαζίας (το ακριβώς αντίθετο, δηλαδή, από την περίπτωση της Τσετσενίας), οι οποίες τελικά αποσχίστηκαν de facto από τη Γεωργία και υπήχθησαν στη ρωσική επιρροή και «προστασία».

Ένα χρόνο μετά την εμπλοκή στην Ουκρανία το 2014, η Ρωσία ενεπλάκη και στη **Συρία**. Φυσικά ήταν “νομιμοποιημένη”, καθώς είχε προηγηθεί αίτημα του Σύρου Προέδρου Μπασάρ

Αλ Άσαντ για συνδρομή της Ρωσίας στην αντιμετώπιση του ISIS, όπως πάνω – κάτω δηλαδή “νομιμοποιήθηκε” από το αίτημα του Εμίρη του Κουβέιτ για στρατιωτική συνδρομή απέναντι στο Ιράκ, ο Α΄ Πόλεμος του Κόλπου που διεξήγαγαν οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ το 1990. Επίσης αξιομνημόνευτη, η **εμπλοκή της Ρωσίας** από το 2018 στον εμφύλιο πόλεμο που διεξάγεται **στην -φημισμένη για τα διαμάντια της- Κεντροαφρικανική Δημοκρατία**, στο πλευρό του Προέδρου Touadéra.

Τέλος για κλείσιμο, η **ενεργοποίηση του Οργανισμού της Συνθήκης Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO)** -του οποίου ηγείται η Ρωσία- και εμπλοκή στρατευμάτων **στο Καζακστάν** στις αρχές του έτους, μετά το αίτημα του Καζάκου Προέδρου Τοκάγιεφ **για συνδρομή στην καταστολή της εξέγερσης** που είχε ξεσπάσει με αφορμή την αύξηση στις τιμές των καυσίμων και τις εργατικές απεργίες. Δεν ξεχνάμε, ειδικά για τη Συρία, τον κυνικό στραγγαλισμό του Κουρδικού κινήματος εθνικής αυτοδιάθεσης, τον οποίο συνομολόγησαν οι κατά τα άλλα αντίπαλοι στρατοί και μισθοφόροι Συρίας, ΗΠΑ, Τουρκίας και Ρωσίας.

Πέρα από την όποια επίσημη εμπλοκή της Ρωσίας στα διάφορα πολεμικά θέρετρα, υπάρχει και η ανεπίσημη, που ακούει στο όνομα Βάγκνερ (**«Wagner»**). Πρόκειται για έναν “ιδιωτικό” στρατό (PMC) που απασχολεί πάνω από 7.000 πρώην στελέχη των ρωσικών Ειδικών Δυνάμεων και ο οποίος αποτελεί **το «μακρύ χέρι» του Κρεμλίνου**, παρέχοντάς του τη δυνατότητα αν χρειαστεί να «αρνηθεί τα πάντα», κατ’ αναλογία του **«deny everything»** της CIA. Οι προαναφερθέντες **“little green men”** της Κριμαίας ανήκαν στις τάξεις της Wagner, ενώ τα στελέχη της έχουν εμπλακεί για την προώθηση των συμφερόντων της Ρωσίας χωρίς επίσημη **εμπλοκή της, σε Ανατολική Ουκρανία, Συρία, Σουδάν, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Μαδαγασκάρη, Λιβύη, Βενεζουέλα, Μοζαμβίκη, Μάλι κ.ά.** άλλοτε ως “εθελοντές” για τη στήριξη ομοεθνών, άλλοτε για “εξόντωση τρομοκρατών”, άλλοτε για τη στήριξη φιλικών προς τη Ρωσία καθεστώτων απέναντι σε εμφυλίους και πραξικοπήματα, άλλοτε πάλι για τη φύλαξη πετρελαιοπηγών που δεν μπορούν να φυλάξουν τα ντόπια -και φίλα προσκείμενα στη Ρωσία- καθεστώτα, όπως του Χ. Χαφτάρ.

Τέλος, δεν θα πρέπει να λησμονείται ο χαρακτήρας της Ρωσίας ως **σκληρής καπιταλιστικής υπερδύναμης**. Με ΑΕΠ ίσο με εκείνο της Ν. Κορέας και το μισό της Ιταλίας (με πληθυσμό 51,7 εκατ. και 59,5 εκατ. κατοίκους αντίστοιχα, απέναντι στα 145,8 εκατομμύρια κατοίκους της Ρωσίας), η φαινομενικά αδύναμη ρωσική οικονομία είναι στην πραγματικότητα ένα όργιο ταξικής ανισότητας:

Από τη μία, το 1% του ρωσικού πληθυσμού ελέγχει πάνω από το 71% του “εθνικού” πλούτου, με τη Ρωσία να είναι παγκοσμίως το τρίτο στη σειρά κράτος (μετά

από ΗΠΑ και Κίνα) με τους περισσότερους δισεκατομμυριούχους σε απόλυτο αριθμό και στην 5η θέση από άποψη αναλογίας δισεκατομμυριούχων / πληθυσμό.

Από την άλλη, πάνω από το 13% ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας, με κατώτατο μισθό που αντιστοιχεί σε 196 δολάρια.

Όλα αυτά σε μια οικονομία, που χάρη στην **κυριαρχία της στους στρατηγικούς τομείς των εξαγωγών ορυκτών πόρων και εξοπλισμών**, κρατά «by the balls» τις τεράστιες οικονομίες της Ε.Ε. και της Ινδίας αντίστοιχα, πράγμα που σε συνδυασμό με την - καταλυτικής σημασίας- συμμαχία με την Κίνα σε ενιαίο άξονα, της επιτρέπει να είναι αυτό που είναι.

Ταυτόχρονα δε, **η Ρωσία αποτελεί το κέντρο της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΑΕΥ)**, μιας ολοκλήρωσης που συγκροτήθηκε σαν απάντηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην οποία ισχύει η άνευ δασμών διακίνηση ανθρώπων, εμπορευμάτων και κεφαλαίων, ενώ πρόσφατα ξεκίνησε και η κουβέντα περί κοινού νομίσματος μεταξύ των κρατών - μελών (Ρωσία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Αρμενία, Κιργιζία). Ενδεικτικό, δε, της “εξωστρέφειας” της ρωσικής οικονομίας, είναι το γεγονός ότι **αποτελεί διακηρυγμένο στόχο η επέκταση της Ένωσης σε όλες τις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες**, ενώ επιπλέον πρόσκληση για να εισέλθει στην Ένωση, έχει λάβει και η Τουρκία.

Η ισχύς της ρωσικής οικονομίας και κυρίως η εξάρτηση τεράστιων οικονομιών από αυτή, αποκρυσταλώθηκε στις πρόσφατες **ρωσικές αντι-κυρώσεις**, όπου ο Πούτιν ανακοίνωσε “χαλαρά” δύο “απλά” πράγματα: ότι αφενός όλες οι **συναλλαγές με «εχθρικά» κράτη θα γίνονται στο εξής αποκλειστικά με ρούβλια** (ενώ εξετάζεται και το νέο νόμισμα της ΕΑΕΥ όπως προαναφέρθηκε) και αφετέρου, ότι **σε συνεργασία με την Κίνα θα προχωρήσουν άμεσα στην «αποδολαριοποίηση» της παγκόσμιας οικονομίας**.

Δηλώσεις που παραπέμπουν σε μια ιδιαίτερα ισχυρή και **επιθετική οικονομία, η ανάσχεση της οποίας αποτελούσε για καιρό όχι απλά προτεραιότητα για τις ΗΠΑ** που εν τέλει πήρε σάρκα και οστά με αφορμή τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, αλλά πολύ περισσότερο **τον βασικό στόχο των μεθοδεύσεων τους όλο το τελευταίο διάστημα, με αποκορύφωμα τον παροξυσμό της κρίσης**.

«Πες μου τι άλλο φοβάσαι, και θα γίνω. Φιλάκια, Ρωσία»

Όλα τα παραπάνω θα έλεγε κανείς ότι μάλλον συντείνουν στον χαρακτηρισμό της Ρωσίας ως ένα αρκετά επιθετικό κράτος, κάτι που απέχει παρασάγγας από το προφίλ

της “ήρεμης αρκούδας” που “ξύπνησε” επειδή οι δυτικοί την ταπείνωσαν σε ότι αυθαίρετα θεωρεί «αυλή» της και της έθιξαν τους ομογενείς.

Όμως η επιθετικότητα δεν πηγάζει ούτε από ανατολίτικη ιδιοσυγκρασία, ούτε από κάποια τρέλα του Πούτιν όπως πρόχειρα υποστηρίζεται. Σχετίζεται με τα χαρακτηριστικά της Ρωσίας ως καπιταλιστικής χώρας, προερχόμενης μάλιστα από ανατροπή μιας σοσιαλιστικής απόπειρας, με ιδιαίτερα επιθετικό χαρακτήρα επέκτασης και πλεόνασμα εθνικιστικού σωβινισμού.

Τα γεγονότα “κραυγάζουν” ότι πρόκειται για μια σαφώς **ιμπεριαλιστική δύναμη και αντίστοιχα, ότι είναι ιμπεριαλιστικός, άδικος και αντιδραστικός ο πόλεμος που διεξάγει** εναντίον ενός κυρίαρχου κράτους (όπως ακριβώς θα ίσχυε και για κάθε άλλο κυρίαρχο κράτος που θα μπορούσε ή μπορεί, να βρεθεί στη θέση της Ουκρανίας) του οποίου τα εδάφη θέλει είτε να ενσωματώσει είτε να θέσει υπό την αποκλειστική επιρροή της.

Βέβαια **ο συγγραφέας του επίμαχου άρθρου θεωρεί**, όχι απλά κάτι τέτοιο αδιανόητο, αλλά και ότι

«Τα τμήματα της αριστεράς που υπονοούν ή θέτουν ευθέως πως η Ρωσία και οι ΗΠΑ είναι συγκρίσιμα οικονομικά, πολιτικά και στρατιωτικά μεγέθη από την μία βρίσκονται εκτός ιστορικής και κοινωνικής πραγματικότητας»,

ενώ ο ίδιος λίγο πιο πάνω κατέγραφε -ορθώς- τη Ρωσία ως τη δεύτερη μεγαλύτερη στρατιωτική δύναμη (και με το μεγαλύτερο πυρηνικό οπλοστάσιο, θα προσθέσουμε εμείς). Συνεχίζει δε, ότι

«Ακριβώς σε αυτό το σημείο μπορούμε να εντοπίσουμε και την κύρια λειτουργία και επίδραση της πολιτικής των ίσων αποστάσεων: ισοκατανομή των ευθυνών μεταξύ ΗΠΑ και Ομοσπονδίας της Ρωσίας. (...) Ακόμα, προβολή από ορισμένες δυνάμεις της ρώσικης ιμπεριαλιστικής επιθετικότητας και σύγκρισης της με τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις της Δύσης.»

Αυτές είναι λοιπόν οι περιβόητες «**ίσες αποστάσεις**»: **η απόδοση ευθυνών -και- στη Ρωσία, η σύγκριση και μόνο** (όπως έγινε παραπάνω με βάση συγκεκριμένα ποιοτικά

χαρακτηριστικά) της **επιθετικότητας της Ρωσίας με εκείνη της Δύσης** ή ακόμα ακόμα, **ο χαρακτηρισμός μιας επιθετικότητας που αποσκοπεί στην επέκταση των εδαφών και της σφαίρας επιρροής, ως ιμπεριαλιστικής**. Και εύλογα κάθε άνθρωπος αναρωτιέται: Γιατί;

... έτσι λοιπόν, “ίσες αποστάσεις”

Το ερώτημα που διατυπώθηκε παραπάνω, εντούτοις, παραμένει: Γιατί μια λογική (κάνει πως) δεν βλέπει το προφανές και τι έχει να κερδίσει από αυτό; Να καλύψει μάλλον τα βαθύτατα ελλείμματα στη γραμμή της και το τέλμα στο οποίο την οδήγησε ο παροξυσμός της ουκρανικής κρίσης μετά τη ρωσική εισβολή. Για να μην τύχουν όμως όσα ακολουθούν, της εύκολης “αντιμετώπισης” που συνηθίζεται μέσω κάποιου τσιτάτου ή αφορισμού, ας αναφερθούν ενδεικτικά κάποια στοιχεία γραμμής, για να σκιαγραφηθεί η συγκεκριμένη πολιτική λογική.

Η λογική, δηλαδή, της υποταγής στους αρνητικούς συσχετισμούς της περιόδου ή/και του «λιγότερου κακού», ένα αντί-αντίΤΙΝΑ με κάποιες τύψεις: Στο φοιτητικό και εργατικό κίνημα, “πολύ θα θέλαμε κι εμείς” αλλά, αιχμές• αποφεύγοντας τελικά τη σύγκρουση με τον πυρήνα της αστικής πολιτικής και αντ’ αυτού ακολουθητισμός και αναμέτρηση με την εκάστοτε πρόσκαιρη έκφασή της.

Σε ό,τι αφορά **το παρελθόν του κομμουνιστικού κινήματος, καμία κριτική**• τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στη διάρκεια και την επαύριο του Β’ ΠΠ, οι αριστερές κυβερνήσεις στη Λατινική Αμερική, η ΕΣΣΔ κτλ ήταν μια χαρά, η επιτομή και το ταβάνι των αγώνων της εργατικής τάξης• στην καλύτερη περίπτωση και αν ασκηθεί μεγάλη πίεση, “πολύ θα θέλαμε κι εμείς” αλλά, υποτίθεται ότι ήταν καλύτεροι από τη Δύση.

Στη “συνολική” πολιτική πρόταση, το ίδιο• “πολύ θα θέλαμε κι εμείς” αλλά, παραγωγική ανασυγκρότηση και λογική σταδίων• τι «άμεσος στόχος η επανάσταση» και τρέλες.

Το ίδιο και στα εθνικά με το μακεδονικό και τα ελληνοτουρκικά, όπου “πολύ θα θέλαμε κι εμείς” τη φιλία των λαών, αλλά **δεν μπορούν να χαρίζονται η Μακεδονία και η ΑΟΖ**, αντίστοιχα• ούτε «Έξω η Ελλάδα από το ΝΑΤΟ, έξω το ΝΑΤΟ από τα Βαλκάνια», ούτε «Έξω οι βάσεις» (sic!), και φυσικά καμία «επιθετικότητα του ελληνικού κράτους», γιατί δεν πρέπει να καρπωθούν την πατριωτική δυσαρέσκεια τα εθνίκια!

Κάπως έτσι λοιπόν, έρχεται η **λογική του αντί-αντίΤΙΝΑ στα διεθνή**. “Πολύ θα θέλαμε κι εμείς” να μην πρέπει οι λαοί να πάρουν το μέρος μιας αστικής τάξης, αλλά από πάντα η λογική αυτή που αυτοπροσδιορίζεται ως η καθαρή αντιιμπεριαλιστική, αφενός έβλεπε ότι ο -μόνος- ιμπεριαλιστικός -και κυρίαρχος- πόλος είναι αυτός των ΗΠΑ-NATO και από πάντα ο αντιιμπεριαλισμός της κατευθύνεται εναντίον του ιμπεριαλιστικού αυτού πόλου που πρέπει να ηττηθεί πάση θυσία.

Αφετέρου, **εκτιμά ότι οι λαοί δεν μπορούν να τα βάλουν μόνοι τους με τους Δυτικούς, ότι τα BRICS είναι μια δύναμη “απάντηση” στην ηγεμονία και παντοδυναμία της Δύσης**, ότι ανέκαθεν η Ρωσία δεν ήταν σαν τις ΗΠΑ (είναι, άραγε, η Γερμανία ή η Μ. Βρετανία “σαν τις ΗΠΑ”;) και ότι, μάλιστα, η τελευταία θα μπορούσε να αποτελέσει και σύμμαχο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της Ελλάδας ή ακόμα -μακάρι-, για την ανάδειξη στην Ελλάδα μιας φιλολαϊκής κυβέρνησης, τύπου Βενεζουέλας. Τα δύο αυτά στοιχεία αποτελούν, προφανώς, έναν καταστροφικό συνδυασμό, καταδικασμένο να υποπέσει σε ιστορικά ατυχείς εκτιμήσεις και ιεραρχήσεις.

Φαντάζεται επομένως κανείς το **σοκ** που προκλήθηκε, **όταν με το σκληρά αντικομμουνιστικό διάγγελμα Πούτιν μετά την αναγνώριση των ΛΔ και τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, οι φορείς της συγκεκριμένης λογικής την είδαν να καταρρέει σαν πύργος από τραπουλόχαρτα**. Η πραγματικότητα την είχε, κυριολεκτικά, αχρηστεύσει και πλέον υπήρχαν τα εξής δύο τινά: **Είτε η λογική τους, είτε η πραγματικότητα, έπρεπε να είναι λάθος**.

Φυσικά ήταν το δεύτερο και, έτσι, φτάνουμε και στην **άρνηση, όχι μόνο του χαρακτήρα του πολέμου** ως πολυδιάστατου πολέμου **του κεφαλαίου στον σύγχρονο ολοκληρωτικό καπιταλισμό** με τον οποίο επιδιώκεται η διαμόρφωση νέων ηγεμονιών, **όχι μόνο του χαρακτήρα της Ρωσίας ως σκληρού καπιταλιστικού κράτους** που στο όνομα της ανάδειξής της σε ηγεμονική δύναμη δεν διστάζει ακόμα και να πάρει τα όπλα, **αλλά ακόμα γενικά της επιθετικότητας** ενός κράτους που εισβάλλει σε ένα άλλο. Όσοι τα λένε αυτά έχουν υιοθετήσει την περιβόητη “λογική ίσων αποστάσεων” και εννοείται ότι

«Η συγκρότηση μιας πολιτικής κατεύθυνσης και αφήγησης εκ μέρους των σχηματισμών της αριστεράς περί επιθετικότητας της Ομοσπονδίας της Ρωσίας και ισοκατανομής ευθυνών με τις ΗΠΑ αποδέχεται τις βασικές προκείμενες της ιμπεριαλιστικής αφήγησης.»

Το αφήγημα όμως πάει κι ένα βήμα παραπέρα και πλέον γίνεται κυριολεκτικά επικίνδυνο, καθώς συμπεραίνει ότι «η καταγγελία εξίσου (σ)την Ρωσία αποδυναμώνει την πιθανότητα της οποιασδήποτε ειρηνικής διευθέτησης. Καθώς πρέπει να είμαστε βέβαιοι πως ειρηνική διευθέτηση χωρίς το φραγμό στην επέκταση του ΝΑΤΟ προς Ανατολάς δεν πρόκειται να υπάρξει.» και κατ' αυτό τον τρόπο κυριολεκτικά προσφύεται στο αφήγημα της ρωσικής αστικής τάξης.

Κάποια συμπεράσματα

Με όλα τα παραπάνω να έχουν τεθεί και την ελπίδα να έχει τεκμηριωθεί ο χαρακτηρισμός του αφηγήματος περί “ίσων αποστάσεων” ως -τουλάχιστον- άτοπου, μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα:

Πρώτον, οι λαοί γενικά και η εργατική τάξη ειδικά, έχουν αποτελέσει - αποτελούν και θα συνεχίσουν να αποτελούν μέχρι την απελευθέρωσή τους, τον μεγαλύτερο καταλύτη της Ιστορίας. Ό,τι ίσχυε σε προηγούμενες περιόδους ισχύει και στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό. Ο λαός δεν είναι χαζός ή ανίκανος ώστε οι μάχες για αιχμές να αποτελούν το ταβάνι της πάλης του, αλλά αντίθετα μπορεί• συχνά, πολύ περισσότερα από όσο περίμεναν οι πρωτοπορίες, όπως έχει πολλάκις αποδειχθεί ιστορικά. Συνεπώς, ο εγκλωβισμός στον «αρνητικό συσχετισμό», στη «μικρή» μάχη, το “λιγότερο κακό” και το εύκολο αφήγημα αντί της ειλικρινούς αντιμετώπισης της πραγματικότητας και της πλήρους και αναγκαίας πάλης εναντίον της, μάλλον λειτουργούν ανασχετικά στην πρόοδο της ιστορίας παρά διατηρούν τον αγώνα “ρεαλιστικό”. Συνεπώς η λογική του αντι-αντιΤΙΝΑ είναι εκ γενετής ξοφλημένη.

Δεύτερον, ο εντοπισμός (και) κοινών δομικών χαρακτηριστικών μεταξύ υπερδυνάμεων και ο ανάλογος χαρακτηρισμός αυτών, των ολοκληρώσεων που συγκροτούν και των πολέμων που διεξάγουν, δεν είναι αποτέλεσμα κάποιας λογικής “ίσων αποστάσεων”, παρά μάλλον μιας συνεκτικής αντίληψης και ενιαίου κριτηρίου. Με άλλα λόγια, εκείνο που καταγγέλλεται στο άρθρο που αποτέλεσε αφορμή για το παρόν, δεν είναι άλλο παρά η ειλικρινής ανάγνωση της πραγματικότητας, παραγωγικά• εκκινώντας από τις αναλύσεις των κλασικών, εξάγονται κριτήρια, υπό το πρίσμα αυτών ελέγχεται η συγκυρία και τελικά, συμπεραίνεται το προφανές. Ενιαίο κριτήριο απέναντι στην ταξική πάλη, αντί μιας per se θέασης των συντελεστών εντός της.

Τρίτον, να μην συγχέεται το γιατί παλεύουμε. Είμαστε με τους λαούς, γι' αυτό είμαστε αντιιμπεριαλιστές-στριες και επειδή είμαστε αντιιμπεριαλιστές-στριες, είμαστε κατά των

ΗΠΑ και των ολοκληρώσεων που συγκροτούνται γύρω τους • όχι όμως απαραίτητα ενάντια μόνο σε αυτούς. **Δεν «είμαστε αντιιμπεριαλιστές, άρα είμαστε αντιαμερικάνοι και ως εκεί»**, αφού καμία μεταφυσική δύναμη δεν έχει αποδώσει στις ΗΠΑ και το NATO το μονοπώλιο στον ιμπεριαλισμό. Αντίθετα «είμαστε αντιαμερικάνοι (και όχι μόνο) επειδή είμαστε αντιιμπεριαλιστές». Κατά τον ίδιο τρόπο, ακριβώς επειδή δεν ταυτίζουμε το σύγχρονο καπιταλισμό με την «αντιπαραγωγική» μορφή του δυτικού νεοφιλελευθερισμού όπως κάνει η ΛΑΕ, καταλαβαίνουμε καλύτερα από αυτούς τι σημαίνει μια COSCO για τους εργάτες που δουλεύουν σε αυτήν την (κρατική κινεζική) εταιρεία και τι σημαίνει άγριος κινέζικος καπιταλισμός με συνδυασμό εργασιακής γαλέρας και αποστέρησης πολιτικών ελευθεριών στην εργατική τάξη. Συνεπώς, **η ανάδειξη μιας δύναμης (ή πόλου) που εκκινεί από όμοια κίνητρα και λειτουργεί με όμοιο τρόπο σε βάρος των λαών, απαιτεί και από μεριάς μας τον ανάλογο χαρακτηρισμό και στάση απέναντι της.**

Τέταρτον, η ειρήνη δεν θα έρθει με πόλεμο, αλλά με πόλεμο στον πόλεμο. Με πόλεμο, δηλαδή, στην κεκαλυμμένη ως “πασιφισμό” επιθετικότητα της Δύσης, που βλέπει «σωστές πλευρές της ιστορίας» στον Ζελένσκι και “λύση” του ουκρανικού ή πολύ περισσότερο ειρήνη, στην ένταξη της Ουκρανίας στον επιθετικό πόλο του NATO. Όχι το αντίθετο, δηλαδή ότι, αφενός «πρέπει να είμαστε βέβαιοι πως ειρηνική διευθέτηση χωρίς το φραγμό στην επέκταση του NATO προς Ανατολάς δεν πρόκειται να υπάρξει» και αφετέρου ότι η καταγγελία στη Ρωσία «αποδυναμώνει την πιθανότητα της οποιασδήποτε ειρηνικής διευθέτησης». Τότε θα πρέπει να θεωρήσουμε όχι μόνο δίκαιη τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, αλλά πολύ περισσότερο και αναγκαία την πολεμική επικράτηση της Ρωσίας για την επέλευση της ειρήνης. Μια τέτοια τοποθέτηση που μετατρέπει το «*si vis pacem para bellum* (μτφ: αν θες ειρήνη προετοιμάσου για πόλεμο)» σε «*si vis pacem aga bellum* (μτφ: αν θες ειρήνη κάνε πόλεμο)» και θα έκανε κάμποσους Ρωμαίους αυτοκράτορες να νιώσουν “λίγοι”, φυσικά αντιστοιχεί μάλλον σε σενάριο φαρσοκωμωδίας, παρά στο αναγκαίο πρόγραμμα του αντιπολεμικού κινήματος.

... από εδώ και πέρα

Κατόπιν όλων των παραπάνω τίθεται εύλογα το ερώτημα «**κι εμείς τώρα, τι κάνουμε για το πόλεμο;**»

Αφενός, καταδικάζουμε τον άδικο πόλεμο και τον εισβολέα και αντί να διαλέξουμε τον “καλύτερο” καπιταλιστή, **επιλέγουμε να είμαστε «με τους λαούς»** και απαιτούμε την ειρήνη εδώ και τώρα. Η βαθιά στρατηγική πρόσδεση της ελληνικής αστικής τάξης στον άξονα NATO – Ε.Ε. δεν συνεπάγεται για το εργατικό κίνημα κάποιο “καθήκον” να διεκδικήσει

την πρόσδεση στον έτερο άξονα, αλλά μάλλον απαιτεί από αυτό να βάλει μπροστά, ακόμα πιο σκληρά, τα ταξικά συμφέροντα (όπως έκανε χαρακτηριστικά ο λαός του Καζακστάν).

Αφετέρου, και σε πιο πρακτικό επίπεδο στην Ελλάδα που ανήκει στο NATO και την Ε.Ε, **μπλοκάρουμε την επιθετικότητα του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού από το δικό μας μετερίζι** και όπως εκφράζεται στην πολιτική της δικής μας αστικής τάξης. Τούτο όμως συνεπάγεται κάποια **“βαριά” καθήκοντα** που παραδόξως, οι ίδιοι που επικρίνουν για “ίσες αποστάσεις” και αποχή από την αντιιμπεριαλιστική πάλη, όχι μόνο τα αρνούνται συστηματικά και πεισματικά, αλλά και τους κάνουν σε καθημερινή βάση πολεμική: **ιεράρχηση, κατ’ αρχάς, του ζητήματος του πολέμου· πάλη για άμεση αποδέσμευση από το NATO και κλείσιμο όλων των βάσεων· άρνηση της “αναβάθμισης” της Ελλάδας σε τοποτηρητή του NATO σε Αν. Μεσόγειο και Βαλκάνια· άρνηση της επιθετικότητας της Ελλάδας και της συμμετοχής στον αγώνα των εξοπλισμών· μπλοκάρισμα της ελληνικής πολεμικής μηχανής μέσα και έξω από το στρατό· άρνηση της εμπλοκής ή οποιασδήποτε συμμετοχής της Ελλάδας στους ΝΑΤΟϊκούς σχεδιασμούς,** από την αποστολή στρατευμάτων και τη φόρτωση των αμερικανικών αεροσκαφών που πηγαίνουν στην Ουκρανία, μέχρι την έρευνα για το NATO και τον Στρατό στα πανεπιστήμια.

Όχι να θυμόμαστε τον πόλεμο σε μια - δυο επετείους το χρόνο και όποτε υπάρχει κάποια εισβολή, για να τον ξεχάσουμε με την έλευση του επόμενου νομοσχεδίου. Ούτε αρκεί μια απόπειρα για πορεία στην Αμερικάνικη Πρεσβεία, αν μερικές εβδομάδες πριν είχαμε κρίνει άσκοπη αντίστοιχη πορεία για την επέτειο 70 χρόνων από την ένταξη της Ελλάδας στο NATO και είχαμε επιλέξει να λείψουμε. Και αν «**Επί 8 χρόνια οι προβοκάτιες από πλευράς των νεοναζιστικών ταγμάτων αλλά και τμήματος του Ουκρανικού στρατού κυλάνε σταγόνα-σταγόνα, μέρα με την μέρα.**», **ας προσέχουμε όταν εγκαλούμε για «μηδαμινή αναφορά της αριστεράς και του αντιιμπεριαλιστικού κινήματος σε αυτή τη κατάσταση στο όνομα των ίσων αποστάσεων» που μάλιστα «αποτελεί τον ύψιστο δείκτη για το βαθμό και την ένταση της ενσωμάτωσης στην κυρίαρχη αφήγηση της Δύσης», την ίδια αριστερά και το ίδιο αντιπολεμικό κίνημα που επέλεξαν να εκφράσουν τη στήριξή τους στον λαό των ΛΔ, στέλνοντας μέχρι και ανθρώπους τους με τα διεθνή καραβάνια αλληλεγγύης, στο ίδιο το έδαφος των εμπόλεμων Λαϊκών Δημοκρατιών· σε αντίθεση με εμάς.**

Γιατί μάλλον επιλέξαμε να στηρίξουμε τον άδικο καπιταλιστικό πόλεμο και να προδώσουμε τη δίκαιη ειρήνη των λαών, όπως στηρίζουμε τη λάθος ειρήνη, την ταξική ειρήνη, και προδίδουμε τον λάθος πόλεμο, τον ταξικό πόλεμο, φαντασιωνόμενοι/ες «παραγωγικές

ανασυγκροτήσεις» και «παραγωγικούς» καπιταλισμούς στην Ασία.

Τότε καλύτερα να αναλάβουμε τις ευθύνες μας απέναντι στην ταξική πάλη. Αντί να κουνάμε το δάχτυλο, εφευρίσκοντας “λογικές ίσων αποστάσεων”.